

Na podlagi tretjega odstavka 17. člena Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18) minister za javno upravo izdaja

Pravilnik o varnostni dokumentaciji in varnostnih ukrepih organov državne uprave

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

Ta pravilnik podrobneje določa vsebino in strukturo varnostne dokumentacije, metodologiji za pripravo analize obvladovanja tveganj ter za določitev ključnih, krmilnih in nadzornih informacijskih sistemov in delov omrežja ter pripadajočih podatkov in minimalni obseg ter vsebino varnostnih ukrepov organov državne uprave.

2. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku imajo naslednji pomen:

1. Celovitost je lastnost omrežij in informacijskih sistemov, ki zagotavlja nedotaknjenost podatkov, njihovo točnost in popolnost čez celotni življenjski cikel.
2. Ključni, krmilni in nadzorni informacijski sistemi in deli omrežja ter pripadajoči podatki so informacijski sistemi in deli omrežja ter pripadajoči podatki organov državne uprave (v nadaljnjem besedilu: ODU), ki so bistvenega pomena za delovanje storitev ODU.
3. Neprekinjeno poslovanje je sposobnost organizacije, da ohranja bistvene poslovne funkcije med in po incidentu.
4. Razpoložljivost je lastnost, ki zagotavlja dostop in uporabo informacij in informacijskih sistemov na pooblaščno zahtevo.
5. Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja je sistem upravljanja, ki temelji na strateški in taktični sposobnosti organizacije, da pripravi načrt za primere prekinitev in motenj pri poslovanju ter se na njih odzove z namenom zagotovitve storitev na sprejemljivi, vnaprej določeni ravni ter vključuje pripravo in uporabo načrtov obnovitve in ponovne vzpostavitve delovanja informacijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: SUNP).
6. Sistem upravljanja varovanja informacij je sistem upravljanja, ki omogoča celovit in koordiniran pogled na informacijska varnostna tveganja organizacije ter zagotavlja

vzpostavitev, vpeljavo, delovanje, spremljanje, pregledovanje, vzdrževanje in izboljševanje varnosti omrežij in informacijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: SUVI).

7. Sredstvo je vsaka opredmetena ali neopredmetena stvar, ki ima vrednost za ODU in ki zato zahteva zaščito.
8. Trajanje incidenta je časovno obdobje od prekinitve ustreznega zagotavljanja storitve v smislu razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti ali zaupnosti do trenutka njene ponovne vzpostavitve.
9. Uporabnik je fizična ali pravna oseba, ki uporablja posamezno storitev ODU neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma je odvisna od nje.
10. Zaupnost je lastnost omrežij in informacijskih sistemov, ki zagotavlja, da shranjeni, preneseni ali obdelani podatki niso razpoložljivi ali razkriti nepooblaščenim subjektom ali procesom.

II. VSEBINA IN STRUKTURA VARNOSTNE DOKUMENTACIJE

3. člen

(vsebina in struktura varnostne dokumentacije)

- (1) Skladno z zakonom, ki ureja informacijsko varnost, ODU za zagotavljanje informacijske varnosti ter visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov državnih organov vzpostavijo in vzdržujejo dokumentiran sistem upravljanja varovanja informacij ter sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, ki mora obsegati najmanj elemente iz prvega odstavka 17. člena Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18).
- (2) Varnostno dokumentacijo iz prejšnjega odstavka tega člena podpiše predstojnik ODU.
- (3) Če ima ODU za zagotavljanje varnosti svojih omrežij in informacijskih sistemov že izdelano varnostno dokumentacijo na podlagi drugih predpisov, jo vsebinsko dopolni skladno s tem pravilnikom.

4. člen

(analiza obvladovanja tveganj)

Analiza obvladovanja tveganj z oceno sprejemljive ravni tveganj (v nadaljnjem besedilu: analiza obvladovanja tveganj) obsega najmanj:

1. navedbo sredstev znotraj SUVI in upravljavce teh sredstev,
2. navedbo potencialnih groženj tem sredstvom,

3. navedbo ranljivosti sredstev iz 1. točke tega člena, ki bi jih lahko grožnje iz prejšnje točke prizadele,
4. navedbo vpliva uresničitve groženj iz 2. točke tega člena na razpoložljivost, celovitost in zaupnosti sredstev iz prve točke tega člena zaradi ranljivosti iz prejšnje točke,
5. ocena vpliva na opravljanje storitev ODU v primeru kršitve informacijske varnosti zaradi izgube razpoložljivosti, celovitosti ali zaupnosti,
6. realistična ocena verjetnosti, da pride do kršitve informacijske varnosti,
7. ovrednotenje nivoja tveganj in
8. določitev sprejemljive ravni tveganj.

5. člen **(politika neprekinjenega poslovanja)**

Politika neprekinjenega poslovanja z načrtom njegovega upravljanja (v nadaljnjem besedilu: politika neprekinjenega poslovanja) obsega najmanj:

1. navedbo postopkov neprekinjenega poslovanja, ki se jo izdelava na podlagi popisa poslovnih procesov,
2. ocene vpliva na poslovanje, ki zajema navedbo možnih dogodkov in incidentov, ki vplivajo na neprekinjeno poslovanje, vključno zaradi odpovedi informacijskih sistemov, pomanjkanja zaposlenih, izpada posamezne lokacije znotraj ODU in odpovedi storitev pogodbenih izvajalcev,
3. določitev minimalne ravni poslovanja,
4. navedbo ukrepov za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, ki se izdelava na podlagi ocene vpliva na poslovanje iz 2. točke tega člena in minimalne ravni poslovanja iz prejšnje točke ter
5. določitev vlog in odgovornosti za izvajanje politike neprekinjenega poslovanja in njeno posodabljanje.

6. člen **(seznam ključnih sistemov)**

Seznam informacijskih sistemov in delov omrežja ODU ter pripadajočih podatkov, ki so bistvenega pomena za delovanje storitev ODU obsega najmanj:

- navedbo sredstev znotraj SUVI, od katerih je odvisno zagotavljanje storitev ODU, in
- seznam ključnih, krmilnih in nadzornih informacijskih sistemov in delov omrežja ter pripadajočih podatkov (v nadaljnjem besedilu: ključni sistemi) in navedbo njihovih upravljavcev.

7. člen **(načrt obnovitve delovanja ključnih sistemov)**

Načrt obnovitve in ponovne vzpostavitve delovanja ključnih sistemov iz prejšnjega člena (v

nadaljnem besedilu: načrt obnovitve delovanja ključnih sistemov) zajema opis odgovornosti in postopkov za obnovitev delovanja teh sistemov po dogodku, ki povzroči prekinitev njihovega delovanja.

8. člen **(načrt odzivanja na incidente)**

- (1) Načrt odzivanja na incidente s protokolom obveščanja CSIRT organov državne uprave (v nadaljnjem besedilu: načrt odzivanja na incidente) obsega najmanj:
1. opis sistema za zaznavo incidentov informacijske varnosti,
  2. opis sistema za zbiranje in zavarovanje dokazov o incidentu informacijske varnosti, vključno z dnevniškimi zapisi in revizijskimi sledmi, če te obstajajo,
  3. opis postopkov za odziv, obravnavo in analizo incidentov informacijske varnosti, vključno z beleženjem vseh odzivnih aktivnosti,
  4. opis odgovornosti oseb oziroma organizacijskih enot, ki jih je potrebno vključiti v aktivnosti iz prejšnje točke,
  5. opis postopkov in odgovornosti za poročanje o incidentih znotraj ODU in izven ODU, in
  6. opis protokola obveščanja o incidentu informacijske varnosti CSIRT organov državne uprave.
- (2) Obvestilo iz 6. točke prejšnjega odstavka zajema najmanj:
1. oceno števila uporabnikov, ki jih je prizadela motnja pri zagotavljanju bistvenih storitev,
  2. oceno trajanja incidenta,
  3. oceno geografske razširjenosti, kar zadeva območje, na katerega incident vpliva,
  4. oceno morebitnega medresorskega vpliva incidenta in
  5. oceno pomembnosti vpliva incidenta na neprekinjeno izvajanje storitev ODU (lažji incident, težji incident, kritični incident).
- (3) Opis protokola obveščanja iz 6. točke prvega odstavka tega člena se lahko smiselno uporabi za obveščanje pristojnega nacionalnega organa za informacijsko varnost, če ima ODU lastne zmogljivosti vsaj na ravni varnostno operativnega centra.

9. člen **(načrt varnostnih ukrepov)**

- (1) Pri izdelavi načrta varnostnih ukrepov za zagotavljanje celovitosti, zaupnosti in razpoložljivosti omrežja in informacijskih sistemov ODU (v nadaljnjem besedilu: načrt varnostnih ukrepov) ODU upoštevajo:
- dokumente varnostne dokumentacije iz 3. do 8. člena tega pravilnika in
  - posebne potrebe delovnega področja ODU.
- (2) Načrt varnostnih ukrepov iz prejšnjega odstavka vsebuje navedbo ukrepov, ki so:
1. učinkoviti (tako da povečajo informacijsko varnost glede na obstoječe in predvidene grožnje),
  2. prilagojeni (tako da se prizadevanja ODU usmerijo v ukrepe, ki najbolj vplivajo na njihovo informacijsko varnost ter se izogibajo podvajanjem),
  3. skladni (tako da se primarno obravnavajo osnovne in skupne varnostne ranljivosti ODU, ki se lahko dopolnijo z varnostnimi ukrepi za posamezna

- delovna področja),
4. sorazmerni s tveganji (tako da se izogiba prekomernemu bremenu za ODU),
  5. konkretni (tako da ODU te varnostne ukrepe izvajajo in da ti ukrepi prispevajo h krepitvi njihove informacijske varnosti),
  6. preverljivi (tako da lahko na zahtevo pristojnega organa predložijo dokazila o njihovi implementaciji),
  7. vključujoči (tako da so upoštevani vsi vidiki informacijske varnosti, vključno s fizično varnostjo informacijskih sistemov).

III. METODOLOGIJI ZA PRIPRAVO ANALIZE OBVLADOVANJA TVEGANJ IN ZA DOLOČITEV KLJUČNIH SISTEMOV

10. člen

(metodologiji za pripravo analize obvladovanja tveganj in za določitev ključnih sistemov)

(1) ODU analizo obvladovanja tveganj pripravi tako, da:

1. izvede popis sredstev znotraj SUVI in določi njihove upravljavce,
2. prepozna možne grožnje in posledice uresničitve teh groženj na izgubo celovitosti, razpoložljivosti in zaupnosti informacij znotraj SUVI,
3. oceni primernost obstoječih ukrepov za obvladovanje ugotovljenih tveganj,
4. oceni stopnjo obvladovanja ugotovljenih tveganj glede na primernost obstoječih ukrepov za obvladovanje tveganj,
5. ovrednoti ugotovljena tveganja glede na verjetnost nastanka tveganj in obseg negativnih posledic ob uresničitvi tveganj na zagotavljanje storitev in
6. določi oceno sprejemljive ravni tveganja glede na vrednotenje ugotovljenih tveganj.

(2) ODU seznam svojih ključnih sistemov pripravi tako, da:

- izmed popisanih sredstev znotraj SUVI iz 1. točke prejšnjega odstavka presodi, ali je zagotavljanje storitev ODU odvisno od posameznega sredstva znotraj SUVI, in
- izmed posameznih sredstev znotraj SUVI, od katerih je skladno s prejšnjo alinejo odvisno zagotavljanje storitev ODU, presodi, katero izmed teh sredstev je bistveno za delovanje storitve ODU.

(3) ODU izvede analizo obvladovanja tveganj in določi ključne sisteme tako, da bodo rezultati teh postopkov dosledni, primerljivi in verodostojni.

(4) ODU izvaja analizo obvladovanja tveganj ter določa ključne sisteme v rednih časovnih presledkih ali kadar so predlagane ali nastanejo bistvene spremembe v okviru sistema upravljanja varovanja informacij.

IV. MINIMALNI OBSEG IN VSEBINA VARNOSTNIH UKREPOV

11. člen **(minimalni obseg in vsebina varnostnih ukrepov)**

ODU za zagotavljanje celovitosti, zaupnosti, razpoložljivosti omrežij in informacijskih sistemov na podlagi varnostne dokumentacije iz 3. člena tega pravilnika pripravijo in izvajajo organizacijske, logično-tehnične in tehnične varnostne ukrepe, ki zagotavljajo najmanj:

1. podporo predstojnika ODU zagotavljanju informacijske varnosti, vključno z vključevanjem področja informacijske varnosti v letni program dela ODU,
2. integriteto kadrov v povezavi z informacijsko varnostjo pred zaposlitvijo, med zaposlitvijo ter ob prenehanju ali spremembi zaposlitve,
3. upravljanje ključnih sistemov z določitvijo odgovornosti za zaščito teh sistemov,
4. ustrezno ohranjanje dnevniških zapisov o delovanju ključnih sistemov ,
5. upravljanje prometa in komunikacij,
6. opredelitev varnostnih zahtev za ključne dobavitelje,
7. fizično in tehnično varovanje dostopov do prostorov, kjer se nahajajo ključni sistemi,
8. mehanizme za varnost v posamezni aplikativni programski opremi za izvajanje dejavnosti ODU,
9. preverjanje identitete uporabnikov,
10. upravljanje pooblastil za dostop,
11. zagotavljanje ravni dostopnosti informacij,
12. zaščito pred zlonamernimi kodami,
13. beleženje dejavnosti ključnih sistemov, njihovih uporabnikov in administratorjev ter
14. zaznavanje poskusov vdorov in preprečevanje incidentov.

12. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Rudi Medved l.r.

Ljubljana, dne x. marca 2019

minister za javno upravo

EVA 2018-3130-0048